

перевагу ABC – аналізу. Він дозволить забезпечити безперервний та ритмічний розподіл фармацевтичної продукції, мінімізацією витрат з формування та зберігання запасів ЛЗ, недопущення втрат товарних та фінансових ресурсів, за рахунок ефективної збутової політики недоходних та залежалих ЛЗ тощо.

Таким чином, вирішення всіх проблем інформаційного забезпечення управління запасами ЛЗ в ОФК на практиці сприяє ефективному управлінню ними; забезпечує належне інформаційне середовище для використання сучасних методик аналізу і спрямоване на підвищення конкурентоспроможності і результатів діяльності оптової ланки фармацевтичної галузі.

РОЛЬ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Носенко О. В., Чухно І. А. *

*доцент кафедри менеджменту і адміністрування, к.держ.упр.
спеціальність «Менеджмент організацій і адміністрування», 6 курс
Національний фармацевтичний університет, м. Харків

Світова фінансово-економічна криза набула глобального розмаху і повною мірою торкнулась економіки України, що істотно вплинуло і на вітчизняні підприємства. Найбільш вагомими причинами, що призвели до загострення кризових явищ в економіці України на сучасному етапі стали економічна і соціально-політична нестабільність, недосконалість ринку товарів і послуг та все більше відкриття вітчизняного ринку для зарубіжних товаровиробників. Проблема дослідження можливостей виживання в умовах глобальної економічної кризи є на сьогодні однією із найбільш актуальних для всіх господарюючих суб'єктів.

Криза на підприємстві – це загострення суперечностей у соціально-економічній системі підприємства, що загрожує його життєстійкості в

навколишньому середовищі та вимагає від нього якісно нових змін для подолання вказаних суперечностей. Для розуміння ролі кризових явищ в діяльності підприємства, їх можливих наслідків та шляхів подолання необхідно зважати на причини їх виникнення та види. Зокрема, виділяють такі види криз, як економічна, грошово-кредитна, політична, фінансова [1, с. 125].

Метою даної роботи є актуалізація ролі антикризового управління в попередженні та подоланні наслідків кризових явищ, і зокрема в фінансовій сфері, в діяльності сучасного підприємства.

Прийнято вважати, що фінансова криза – це вид локальної кризи, за якої в динаміці спостерігається погіршення показників поточної ліквідності та фінансової стійкості з одночасним зростанням коротко- та середньостроковою заборгованостями, що призводить до неплатоспроможності підприємства.

Сутність, роль та особливості антикризового управління, його методів та інструментарію, що має бути використаний в кожній конкретній ситуації залежить від різновиду фінансової кризи, стану її перебігу. Так, розрізняють наступні різновиди фінансових криз за наведеними нижче ознаками: 1) за резидентністю факторів, що їх викликали: внутрішні, зовнішні; 2) за часовим виміром періоду протікання: короткострокові, середньострокові, довгострокові; 3) згідно масштабів впливу на підприємство: структурні, системні; 4) згідно за наслідками: фінансові кризи, результатом дії яких є відновлення попереднього рівня фінансової діяльності (легка криза), фінансові кризи, результатом дії яких є відновлення фінансової діяльності підприємства на новому рівні (глибока криза), фінансові кризи, результатом дії яких є банкрутство (ліквідація) підприємства (катастрофічна криза) [3, с. 98].

Наявність такої значної кількості принципів відмінностей, навіть в рамках одного із видів криз – фінансових, є фактором, що зумовлює складність процесу антикризового управління на сучасних підприємствах та високі вимоги до розробки, обґрунтування і реалізації комплексу заходів антикризового управління.

Антикризове управління – це управління, яке спрямовано на передбачення небезпеки кризи, аналіз її симптомів і усунення загроз появи кризових ситуацій, а в разі їх появи – аналіз і прийняття швидких заходів ліквідаційного характеру з найменшими втратами її негативними наслідками [3, с. 21].

Антикризове управління повинно запобігати виникненню некерованих кризових явищ на підприємстві, розробляти методи і моделі комплексного аналізу стану підприємства, визначати можливості виведення підприємства з кризового становища, проводити заходи щодо реорганізації підприємства і, перш за все, антикризове управління повинно забезпечити фінансову стабілізацію на підприємстві в умовах кризи. Цього можна досягти при послідовному виконанні наступних дій:

1) усунення неплатоспроможності – антикризове управління допускає певні втрати (навіть майбутні), за рахунок яких можна відновити платоспроможність підприємства сьогодні. Це маневрування грошовими потоками для покриття розриву між їх надходженням та використанням;

2) збільшення грошових коштів засноване на перетворенні активів підприємства в грошову форму. Тут мова йдеться про наступні операції: продаж короткострокових фінансових вкладень; продаж запасів готової продукції; продаж дебіторської заборгованості; продаж нерентабельних виробництв; здійснення деінвестування;

3) відновлення фінансової стійкості, що забезпечить значне зменшення неефективних витрат. Це здійснюється за рахунок зупинки нерентабельних виробництв; модернізації системи організації праці; зменшенням поточної фінансової потреби; викупом боргових зобов'язань з дисконтом; форвардними контрактами на поставку продукції та інші.

4) забезпечення фінансової рівноваги в довгостроковому періоді, адже основна мета антикризового управління – повернення підприємства до сфери нормально господарюючих суб'єктів економіки. Фінансова рівновага необхідна

для підвищення конкурентноспроможності підприємства, збільшення оборотності активів та підвищення ступення ліквідності в розрахунках.

Таким чином, можемо зробити висновок про те, що в сучасних умовах господарювання, для яких є характерними високий рівень нестабільності, зумовлений економічними і соціально-політичними процесами, що відбуваються як в Україні так і за кордоном, роль антикризового управління важко переоцінити. Для забезпечення стабільної і ефективної роботи підприємства антикризове управління повинно базуватися на детальному та ґрунтовному аналізі фінансового стану, діяльності та місця підприємства на ринку. Стабільний прибуток та фінансові показники підприємства є результатом обґрунтованої програми управління належними підприємству ресурсами, факторами внутрішнього середовища та швидкої та адекватної реакції на вплив факторів зовнішнього середовища, що забезпечить результативність діяльності підприємства загалом. Важливо також, забезпечити застосування всіх антикризових механізмів на якомога ранніх етапах для збільшення шансів підприємства в мінімальні строки подолати кризу.

Завдяки узгодженим управлінським рішенням та активним антикризовим заходам, підприємства можуть скоротити та оптимізувати свої витрати, зменшити кредиторську заборгованість, привести до норми платоспроможність, і загалом, зменшити вплив кризи на фінансовий стан підприємства.

Література:

1. Козик В. В. Базові положення теорії кризового стану підприємства / В. В. Козик, О. Б. Андрушко // Вісник національного університету «Львівська політехніка». – 2009. – № 3. – С. 124-130.
2. Василенко В. О. Антикризове управління підприємством: Навчальний посібник / В. О. Василенко. – К. : ЦУЛ, 2011. – 469 с.
3. Лігоненко Л. О. Антикризове управління підприємством: теоретико-методологічні засади та практичний інструментарій [Текст] : монографія / Л. О. Лігоненко. – К. : КНЕУ, 2010. – 580 с.